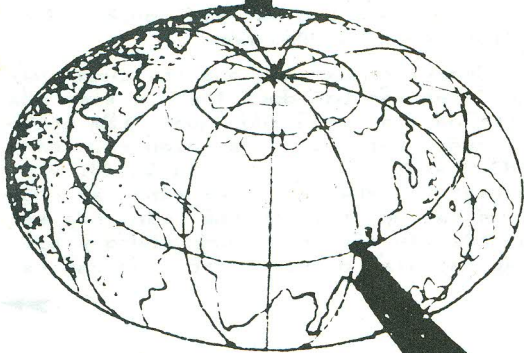

DIỄN ĐÀN

SỐ 14

ngày 30-1

91

NỘI DUNG

TIN TỨC - - - - -	4
KINH TẾ - CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI - - -	8
Liên xô - sự sụp đổ toàn diện - -	8
Lũ chuột trong kho - - - - -	9
Những người lo sợ hòa bình - - -	10
Tại sao máy điện toán làm xí nghiệp nhỏ lại - - - - -	11
Dân chủ cho Cu ba - - - - -	12
Nạn nhân của hòa bình - - - - -	12
Eurotunnel - đồ án lớn nhất thế kỷ	13
Lời hứa hẹn đầu mùa của VN - - - -	13
Chuyện cô thật ở Mladá Boleslav - -	15

DIỄN ĐÀN BẠN ĐỌC

Chiến tranh và suy nghĩ của tôi - -	16
Chúng ta chờ đợi gì ở năm 1991 - -	17

VĂN HÓA - VĂN NGHỆ

Phong tục đón xuân - - - - -	19
Năm dê nói chuyện dê - - - - -	19
Ông táo về trời - - - - -	20
Những bài học nông thôn - - - - -	21
Việt nam - xứ sở của nghịch lý - -	24
Trắc nghiệm tâm lý - - - - -	14

THƠ

Hoa xuân (Kin Kin) * Cánh cửa (Cù Lân)* Thu và xuân (Nguyễn Công Thắng)* Không dê (Nguyễn Vĩ) * Chúc tết (Cù Lân- Trần Cùn) * Tâm sự cùng chị Dậu (Kin- Kin)	
--	--

THƯ BẠN ĐỌC - - - - -	25
-----------------------	----

Thư từ, bài vở, tiền ủng hộ xin các bạn gửi về địa chỉ:

Mr. Lê Thanh Nhân (Samizdat Diễn Đàn)
PEN CLUB
Národní 11
110 00 Praha 1
(Tầng II, phòng 35)

Telex Văn phòng, từ 10 đến 16g
232 09 24 - xin linka 339
Nhà o: 22 26 51 - linka 04
Fax: (42)(02) 22 23 04

Lời đầu năm

cùng bạn đọc

Các bạn thân mến,

Năm hết tết đến, vào thời điểm này người ta thường cố gắng hoàn tất những công việc còn dở dang của năm cũ, tổng kết những việc đã làm được trong năm để bước vào năm mới không còn bị vướng bận bởi những chuyện cũ, công việc cũ. Trước khi có vài điều tâm sự đầu năm với bạn đọc, bạn biên tập Diễn Đàn, xin trân trọng kính chúc các bạn một cái Tết vui vẻ, sang năm Tân Mùi thắng lợi và tràn trề hạnh phúc.

Các bạn thân mến,

Diễn đàn đến tay các bạn đã hơn 7 tháng. Ứng với thời gian như thế với 14 số báo và 1 số Đặc san mùa thu, thiết nghĩ cái chỉ tiêu "bán nguyệt san" đã không làm các bạn thất vọng.

Bên cạnh sự nỗ lực trong thời gian qua, BBT đã không thực hiện được một số công việc do một số bạn yêu cầu giúp đỡ cũng như một số việc có lợi cho cộng đồng. Mong rằng các bạn sẽ thông cảm cho thời gian quá hạn chệ của chúng tôi. Gần đây chúng tôi đang cố gắng sắp xếp lại công việc của "tòa soạn", hy vọng là sẽ có thời gian để đến tiếp xúc với các bạn và giải quyết được nhiều công việc cho cộng đồng hơn.

Nhắc tới công việc của năm qua thì cũng phải nhắc tới mục "Diễn Đàn bạn đọc". Theo ý kiến của nhiều bạn thì đây là phần được quan tâm nhiều nhất. Nhiều cuộc "bút chiến" đã diễn ra, chẳng hạn về vấn đề "ra đi hay ở lại", "quân đội Việt nam ở Campuchia"... Phải nói thêm rằng các cuộc tranh luận về các đề tài như thế vẫn chưa kết thúc. Chúng tôi vẫn còn nhận được những ý kiến khác của các tác giả đã viết hoặc của các tác

Kể từ ngày 6.1.1990 đến nay chúng tôi đã nhận được:

- Bài của các bạn:

Hữu Hoàng, Lăng Du, Hoàng Thanh Nhân (Pra ha), ĐĐ Q T (Canada), Jiří Vinš, Từ Thiện (Sušice), ĐĐ Quyên, Trần Quốc Anh, Nguyễn Công Thắng, Hoài Hương, Lan Anh, Vương Lê Văn (Đức).

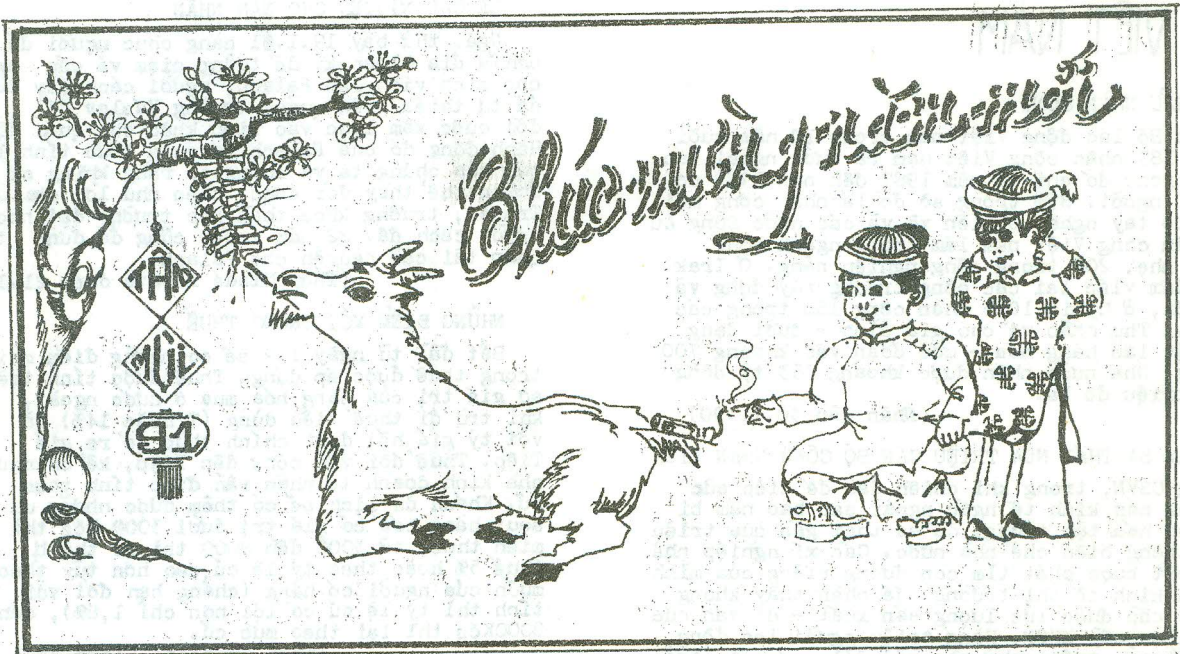
- Thư và bưu ảnh của các bạn:

Hoàng Thanh Nhân (Praha), Phan Văn Đạo Ostrava), Trần Đình Tông (Olomouc), Cao (Košice), Phạm Xuân Đạo, Không Minh Nam, Hoàng Nguyễn (Mladá Boleslav), Huỳnh Hà (Jablonec), Hà Bá (Zvolen), František Marek (Horní Brusnice), Từ Thiện (Sušice), Nguyễn Văn Ngọc (Pečky), Tập thể sinh viên nhạc viện Leningrad, Hoàng T.N. (Liên xô), Tài Nam, Đặng Hoàng Hiền, Lê Quốc Khánh, Nguyễn Minh Phượng, Nguyễn Công Thắng, Hoài Hương, Vương Lê Văn, Lan Anh, Mạnh Việt (Đức), ĐĐ Q T (Canada), Bùi Minh Cường, Tuy Le (Mỹ), Hương Giang, một bạn đọc.

- Tiền ủng hộ của các bạn:

Lê Thu Hà-100K, Nguyễn Quốc Soạn-50K, bạn đọc Praha 5-50K (Praha), Không Minh Nam-100K (Ml. Boleslav) Nguyễn Hồng Thái - 100 K (Košice), Lai Ánh Hào-20K (Lovosice), P. Smrň-50K (Liberec), Nguyễn Hương Sơn-100K (Pardubice), Hoàng Đình- 25K (Jičín), Hà Cường-50K (Voskovice) Trần Ngọc Sơn-70K (Lysá n/L), Nguyễn Dũng Ham-150K (Beroun), T.H. Nam-30K, Nguyễn Văn Thắng-50K (Trutnov), Vera Gálo và-50K (Bohumín), ĐĐ Q T -20USD (Canada), Tuy Le-10USD (Mỹ), Tài Nam-10LM, Đặng Hoàng Hiền-100K, Lê Quốc Khánh-10LM (Đức)

Ban biên tập diễn đàn xin chân thành cảm ơn sự ủng hộ, cộng tác và giúp đỡ của các bạn. Mong nhận được bài viết, thư từ của các bạn trong thời gian tới.

gia khác chưa được đăng, nhưng vì khuôn khổ của tờ báo và vì tính thời sự của vấn đề nên chúng tôi đã mạo phép các tác giả chỉ đăng những ý kiến tiêu biểu. Mong rằng các bạn thông cảm. Hy vọng rằng dù không đăng những ý kiến của các bạn đã được thể hiện trong các bài khác.

Một công tác viên của báo đã viết: "ĐTBCT Thời Mới, Diên Đản không còn chỉ là "vấn đề" ở Tiệp Khắc nữa mà đã được cộng đồng người Việt ở khắp nơi biết đến". Có lẽ vì vậy mà thời gian gần đây Diên Đản đã mang màu sắc hơi khác. Tuy mục tiêu vẫn là củng cố thông tin và làm môi trường cho người Việt ở Tiệp thể hiện quan điểm những các sơ vấn đề đã có những bài muốn vượt qua biên giới của Tiệp để tranh luận, phát biểu gì đó, hay ngược lại củng cố hã của các bạn đã "bùng" sang Đức, sang Canada quí về. Nhưng điều đáng nói là một vài bài đã gây "dị ứng tư tưởng" cho một số người và BBT Diên Đản cũng phải chịu họa lây. Thật là điều đáng tiếc, nhưng thiết nghĩ rằng mỗi ý kiến cần phải được xét ở cả mặt tích cực lẫn tiêu cực của nó và đã là "diễn đàn hạn chế" thì cũng chẳng nên hạn chế sự phát biểu của người khác nếu người viết có thiện chí và không có mưu đồ cá nhân muốn lợi dụng "diễn đàn để" đã kích cá nhân, và tất nhiên là bài viết phải đạt chất lượng nhất định. Đó cũng là chủ trương của

BBT Diên Đản ngay từ số đầu.

Cũng cần nói thêm là mỗi bài viết trong phần Diên Đản bạn đọc không nhất thiết phản ánh quan điểm của BBT dù là bài viết do của một cá nhân trong BBT. Mọi quan điểm chính thức của BBT từ trước đến nay được đăng ngoài phần ĐBBB và ký tên BBT.

Sở dĩ chúng tôi có thể tồn tại được đến ngày hôm nay là nhờ một phần quyết định ở sự ủng hộ về tinh thần cũng như vật chất của tất cả các bạn. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn. Mong rằng sẽ được các bạn nhiệt tình giúp đỡ trong tương lai.

Trong thời gian vừa qua Diên Đản đã cố gắng mở rộng tầm hoạt động sang các nước Đông Âu và đặc biệt là Liên xô, chúng tôi đã gặp nhiều người tâm huyết, nhưng anh em trong

BBT vẫn than phiền các bạn bên đó im lặng quá, trong 14 số báo qua chúng tôi chỉ nhận được vài lá thư từ Liên xô. Thông cảm cho các bạn ở một hoàn cảnh khác nhưng mong rằng dưới mọi hình thức dù là trực tiếp hay nhắc danh các bạn hãy lên tiếng cũng chúng tôi, hãy nói lên quan điểm của các bạn, như bạn Minh Kiên và Thế Vinh ở Moskva đã góp hai cho chúng tôi. Qua các bạn trong BBT trở về từ LX chúng tôi được biết các bạn ở Moskva có tổ chức một buổi hội thảo về chủ đề Việt nam hiện tại - tương lai, giống như đề tài của mục diễn đàn 90-91. Nhưng rất tiếc do điều kiện thời gian chúng tôi vẫn chưa có được nội dung của buổi hội thảo nói trên. Mong rằng các bạn sẽ dành chút thời gian gửi cho chúng tôi nội dung buổi hội thảo. Diên Đản mong chờ tiếng nói của các bạn.

Các bạn thân mến,

Năm Tân Mùi sẽ là năm có nhiều sự kiện quan trọng có tầm cỡ quốc tế cũng như liên quan đến tương lai của Việt nam chúng ta. Diên Đản mong muốn rằng trong năm mới này số độc giả sẽ nhiều hơn và có được nhiều cộng tác viên hơn. Hy vọng chúng tôi sẽ được giới thiệu trên Diên Đản báo của các bạn ở Liên xô, Ba lan và Hungary như đã từng giới thiệu báo của các bạn ở Hungary.

Ngày tết cũng là dịp để người Việt nam chúng ta xóa bỏ những bất đồng để "nói vòng tay lớn", cùng hướng tới ngày mai. Với tinh thần truyền thống đó chúng ta có thể hy vọng rằng người Việt nam dù ở đâu, làm gì, có khác nhau vì lý do gì đi nữa trong năm Tân Mùi này sẽ cùng thật sự bắt tay vào xây dựng một nước Việt nam dân chủ, giàu mạnh. □

Ban biên tập

TIN VIỆT NAM

KUẤT KHẨU NHÂN CÔNG

Theo Bộ lao động Việt nam trong 10 năm cuối có 277 183 nhân công Việt nam ra nước ngoài lao động, trong đó chỉ từ năm 1987 đến năm 1989 có 184 000 người. 85% trong số đó là nhân công mới không có tay nghề. Ở Liên xô và các nước Đông Âu 40% nhân công Việt nam làm trong ngành công nghiệp nhẹ, 20% trong công nghiệp nặng. Ở Irak đa số làm việc tại các công trường xây dựng và thủy lợi, ở Lybia 100% nhân công làm trong các nhà máy. Thu nhập về cho gia đình - dưới dạng tiền mặt lần hàng hóa - ước đoán vào khoảng 700 tỷ đồng. Nhà nước nhận được khoảng 263 tỷ đồng và 60 triệu đô la.

(Nhân dân 30.11.90)

VIỆT NAM SA THAI NỬA TRIỆU CÁN BỘ CÔNG NHÂN VIÊN

Đảng CSVN, trong khi chiến đấu để tiếp tục sống cho nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung bị kế hoạch hóa tập trung, đã sa thải gần nửa triệu người trong biên chế nhà nước. Các xí nghiệp nhà nước, bất buộc phải tìm con đường riêng của mình với nền kinh tế thị trường, đã nhận thấy không thể bao cấp được lúc lượng sản xuất - di sản của chế độ bao cấp XHCN. Hàng triệu người lao động sống vật vờ, trông chờ vào vài đòla cơ quan trả cho.

Trong năm qua đã có 90 nghìn người về hưu và 360 nghìn người từ nguyện nghỉ không lương. 20% xí nghiệp bị đóng cửa vì thua lỗ, 40% các xí nghiệp khác cũng chỉ hòa vốn.

(Reuter 29.12.90)

LUẬT VỀ KINH DOANH TƯ NHÂN

Hai luật đầu tiên về kinh doanh tư nhân vừa được công bố đã cho thành phần kinh tế tư nhân một sự đảm bảo tối cần thiết từ phía chính quyền. "Luật về kinh doanh tư nhân" công bố ngày 3.1 và "Luật công ty mở rộng" ngày 4.1 là hai phần quan trọng nhất của việc ra luật trong cái cách kinh tế thị trường ở Việt nam, phó tổng thư ký Văn phòng thương mại và công nghiệp của chính phủ nói. "Đây là lần đầu tiên nhà nước công nhận kinh doanh tư hữu công khai của nền sản xuất tư bản," Phạm Chí Lan nói với phóng viên hãng Reuter.

Trong khi Luật kinh doanh tư nhân đặt ra các nguyên tắc chung bảo vệ quyền lợi của người kinh doanh, luật công ty hướng vào việc điều hòa và cấu trúc hợp pháp cho các cam kết giới hạn và công ty cổ phần. Luật kinh doanh cá thể cho phép các tư nhân từ 18 tuổi trở lên đều được phép kinh doanh. Tuy nhiên nó cấm các cán bộ lãnh đạo và sĩ quan quân đội tham gia để đề phòng nạn tham nhũng. Cả hai luật được thông qua tại Quốc hội trong tháng 12 và sẽ có hiệu lực từ ngày 15.4.91.

(Reuter 4.1.91)

TIN TIẾP KHÁC

SKINHEADS TẤN CÔNG "NGƯỜI ẢRẬP"

"Bọn Ảrập đây! Giết chết chúng nó đi", cùng với tiếng hét trên, một nhóm khoảng chục tên đầu troc nhảy xổ vào đám đá sỏi bụi ba người nước ngoài khi họ đang chuẩn bị gọi điện thoại trên quảng trường Vaslav. Sự kiện xảy ra vào bảy giờ tối ngày 18.1.91. Ba nạn nhân là người dân tộc Kudr, họ đã trốn thoát khỏi sự đàn áp, diệt chủng bằng hơi độc hóa học của Irax nhưng lại không thoát khỏi tệ phân biệt chủng tộc ở đây.

Ngày 25.1.91 một nhóm thanh niên Tiệp đã tấn công một nhà ngoại giao Palestine ở ga tàu điện ngầm Florenc vì nghĩ rằng đó là một tên Ảrập, bọn chúng đòi kiểm tra giấy tờ của nhà ngoại giao đó.

(Theo Mladá Fronta dnes 21.1.91 và Lidová Demokracie 26.1.91)

LỄ CẦU NGUYỆN CHO NẠN NHÂN

Ngày thứ bảy 19.1.91 hàng chục người đã đến nghĩa địa Olsanský để tưởng niệm và cầu nguyện cho sinh viên Jan Palach, người cách đây 22 năm đã tự thiêu trên quảng trường Vaslav để phản đối cuộc xâm lược vào Tiệp khắc của quân đội LX. Hành động đở của Palach là muốn thức tỉnh lương tâm của chúng ta và chúng tôi rằng không có gì là không thể thay đổi được, theo như lời cha Jakub Trojan, trưởng khoa thần học trường đại học UK, người cách đây 22 năm trước cũng đã đứng trước quan tài cầu nguyện cho Palach.

(Theo Mladá Fronta dnes 21.1.91)

NHỮNG ĐIỂM MỚI TRONG THUẾ

Bắt đầu từ ngày 1.2 sẽ có những điểm mới trong thuế được áp dụng. Thuế được tính trên cơ sở giá trị của hàng hóa mua ở nước ngoài, sau khi trừ đi thuế tiêu dùng (7 hoặc 14%) và nhân với tỷ giá hối đoái chính thức để ra giá tiền Tiệp. Thuế đối với công dân Tiệp, kể cả những nhà kinh doanh tư nhân vẫn được tính theo mức cũ. Khách du lịch sẽ có thêm được những ưu tiên sau: hàng hóa có giá trị dưới 3000 Kčs thì được miễn thuế, từ 3000 đến 8000 thì có thể bị đánh thuế 5% hoặc theo tỷ lệ cũ cao hơn tùy theo ý muốn của người có hàng (chẳng hạn đối với máy tính thì tỷ lệ cũ có lợi hơn chỉ 1,8%), còn trên 8000Kčs thì lại theo mức cũ.

(Theo Svobodné Slovo 24.1.91)

CHIẾC MÁY BAY CUỐI CÙNG CỦA QUÂN ĐỘI XÔ VIỆT

Trung đoàn máy bay chiến đấu cuối cùng của LX thuộc nhóm quân Trung tâm rời khỏi lãnh thổ Tiệp khắc ngày 21.1 bao gồm 40 máy bay tiêm kích trong đó có 10 máy bay mới nhất MIG-29. Hiện nay ở Tiệp khắc chỉ còn lại 7 máy bay vận tải và 21 máy bay lên thẳng không có chức năng chiến đấu của quân đội LX.

(Theo Lidové Noviny 22.1.91)

BỘ TRƯỞNG B. MOLDAN BỊ CÁCH CHỨC

Chủ tịch đoàn của Hội đồng dân tộc Séc (Quốc hội của nước Cộng hòa Séc) đã quyết định bãi chức bộ trưởng bộ môi trường sống của ông Bedřich Moldan trên cơ sở kết quả điều tra của ban thanh tra về vấn đề điệp viên của cơ quan an ninh quốc gia StB. Đoàn chủ tịch cũng nhận định rằng tuy ông B.Moldan có tên trong danh sách nhân viên StB nhưng chưa bao giờ làm điệp viên cho cơ quan đó.

(Theo Svobodné Slovo 25.1.91)

DIỄN ĐÀN CÔNG DÂN OF TRỞ THÀNH MỘT ĐẢNG

Ngày 13.1.91 Nghị hội Diễn đàn Công dân (OF) đã họp và quyết định biến OF từ một phong trào quần chúng thành một đảng chính trị cạnh hữu với 126 phiếu thuận, 26 phiếu chống và 23 phiếu trắng. Đảng sẽ giữ đường lối chính trị và chương trình hành động như hồi đầu phong trào OF. Cơ cấu của đảng OF sẽ dựa trên cơ sở đảng kỷ gia nhập của riêng từng cá nhân. Thành viên của đảng không được phép gia nhập các đảng hoặc phong trào khác. Các nhân viên hoặc cộng tác viên của cơ quan an ninh (StB) và dân vệ (Lidové Milice) không được phép gia nhập đảng. Cùng ngày nghị hội đã bầu ra Hội đồng Đảng OF gồm 17 người trong đó có 10 người từ các địa phương, 6 người trong quốc hội và 1 chủ tịch. Nghị hội cũng đã quyết định ông V. Klaus vẫn tiếp tục là chủ tịch đảng OF.

Những xung đột vẫn âm ỉ lâu nay trong nội bộ OF đã không bùng ra dư dội như dư luận vẫn dự đoán. Câu lạc bộ Tự do, một lực lượng đáng kể trong OF và có nhiều bất đồng với khuynh hướng thiện hữu của OF đã không tách ra và tuyên bố sẽ ủng hộ đường lối chính trị cũng như các cách thức kinh tế của OF. Chủ tịch Klaus nói rằng đó là dấu thuận thông thường xảy ra trong thời kỳ cuối cách mạng và dấu giai đoạn bình thường hóa hoạt động của nhà nước.

(Theo các báo chí Tiệp khác 9-17.1)

LÍNH TIỆP Ở ARAB SAUDI (ARẬP XÊÚT)

Tiếp khắc tham gia khối liên minh chống Iraq với một đơn vị gồm 200 lính thuộc binh chủng phòng chống hóa học. Nhiệm vụ của các nhà hóa học đó là trong trường hợp xảy ra xung đột sẽ tiến hành nghiên cứu trên phương diện hóa học và phóng xạ, khử độc cho các phương tiện, người và đất đai bị nhiễm chất độc hóa học, huấn luyện và chuẩn bị cho binh lính cũng như thường dân Arab Saudi về các phương pháp phòng chống chất độc hóa học. Đơn vị Tiếp khắc này được bố trí trên lãnh thổ Arab Saudi cách biên giới với Cô-oét khoảng 30 km. Tiếp khắc cũng đã tuyên bố rằng đơn vị chỉ có nhiệm vụ tham gia bảo vệ Arab Saudi theo thỏa thuận giữa hai nước, vì vậy nó sẽ không tham gia các cuộc tấn công vào Cô oét cũng như Iraq. Từ khi chiến sự ở Vịnh nổ ra đến nay đơn vị hóa học của Tiếp khắc được đặt trong tình trạng báo động cao nhất nhưng chưa phải hoạt động gì ngoài việc ngồi trong hầm trú ẩn và dọn dẹp hằng ngày.

Tôn thất đầu tiên đến với đơn vị này vào sáng ngày 18.1.91 khi một hạ sĩ quan bị tử thương do súng bị cướp có lúc mặc quần áo báo động chiến đấu, trước đó đã có hai người lính tử đơn vị này trở về Tiếp khắc. Chính phủ Tiếp cũng dự định sẽ gửi tiếp sang Arab Saudi khoảng 30 lính tình nguyện nữa.

(Theo các báo Mladá Fronta dnes, Lidové Noviny và Svobodné Slovo)

ĐỀ PHÒNG KHỦNG BỐ

Cùng với sự bùng nổ chiến tranh ở vùng Vịnh và do lời tuyên bố của tổng thống Iraq Saddam Hussein là sẽ tiến hành những hành động quân sự để chống lại các nước tham gia vào liên minh chống Iraq, trong đó có Tiếp khắc, chính phủ Tiếp khắc đã bắt đầu tiến hành các biện pháp cần thiết nhằm ngăn chặn làn sóng khủng bố đó: tăng cường canh gác bảo vệ các đại sứ quán các nước trong khối liên minh (Mỹ, Anh, Pháp...), các nhà máy, công sở và cơ sở sản xuất quan trọng (nhà máy điện nguyên tử...), tăng cường kiểm tra những người nước ngoài sống tại Tiếp khắc nhất là người Ả-rập, thi hành những biện pháp kiểm soát ngặt nghèo trên các cửa khẩu biên giới kể cả đối với khách du lịch và đặc biệt là các xe vận tải qua cảnh TIR... Cho đến giờ chưa có hành động khủng bố nào xảy ra trên đất Tiếp khắc.

(Theo các báo Mladá Fronta dnes, Lidové Noviny và Svobodné Slovo)

TIN THẾ GIỚI

NHẬT BÁN LẠI DẪN ĐẦU

Sản xuất công nghiệp trong mùa hè năm ngoái, cụ thể là các tháng 7, 8, 9 so với cùng kỳ năm trước tăng nhiều nhất ở Nhật bản, 5,8%. Thống kê này do Quỹ tiền tệ quốc tế công bố tại Washington. Đứng thứ hai sau Nhật là Đức với tỷ lệ tăng 5,4%. Trong khi đó ở Mỹ chỉ có 2,7%, ở Anh thậm chí còn giảm 1,8%. Còn nếu nói về mức tăng dài hạn thì từ năm 1985 đến năm 1990 sản xuất công nghiệp Nhật bản tăng 25%, Đức 18%, Mỹ 16% và Anh 9%.

(Svobodné slovo 16.1)

SADDAM HUSSEIN ĐỊNH KHỦNG BỐ TOÀN THẾ GIỚI ??

Chỉ mấy ngày sau khi chiến tranh ở vùng Vịnh bắt đầu những hành động khủng bố các nước trong liên minh chống Iraq đã xảy ra tại nhiều nơi trên thế giới. Tại Manila ngày 19.1 một tên khủng bố Iraq đã bị chết và tên khác bị thương do bom nổ trước giờ trong lúc bọn này định đặt bom cạnh ngôi nhà của các nhà ngoại giao. Tại Bangkok cảnh sát cũng đã đập tan một vụ khủng bố tương tự.

(Svobodné slovo 21.1)

BESSMERNYCH THAY THẾ SHEVARDNAZDE

Ngày 15.1 Quốc hội Liên xô bỏ phiếu thông qua đề Alexandr Bessmernych, 57 tuổi, nguyên đại sứ Liên xô tại Mỹ, giữ chức bộ trưởng Bộ ngoại giao Liên xô. Bessmernych do Gorbachov đề cử. Tổng thống Liên xô coi Bessmernych là "người có văn hóa, nghiệp vụ cao với tầm nhìn rộng, đồng thời rất khiêm tốn". Gorbachov cũng bày tỏ sự biết ơn đối với Eduard Shevardnadze, người vừa từ chức bộ trưởng Bộ ngoại giao. Theo Gorbachov, Shevardnadze là "người ở đúng vị trí của mình", đã "góp phần không nhỏ vào bước ngoặt quan trọng trong chính sách đối ngoại của Liên xô".

(Mladá fronta Dnes 16.1.91)

NẠN THẤT NGHIỆP TRÊN THẾ GIỚI

Tình hình thất nghiệp ở một số nước cuối năm 1990 tính theo phần trăm

Italia	11,1	Đức	4,7
Canada	8,8	Thụy điển	2,5
Pháp	8,8	Áo	2,1
Ba lan	8,3	Nhật bản	2,1
Mỹ	5,9	Tiếp khắc	0,7
Anh	5,9		

(Lidové noviny 24.1)

BỆNH SIDA HOÀNH HÀNH

Số lượng những người mắc bệnh SIDA trên thế giới đã lên đến con số 314 610 vào cuối năm ngoái. Tổ chức y tế thế giới thông báo như vậy tại Giơ-ne-vơ ngày 3.1.1991 đồng thời cho rằng con số này chưa phải đầy đủ. Con số thực tế ước đoán phải lớn hơn 800 000.

(Mladá fronta Dnes 9.1)

CHÂU ÂU LO SỢ LÀN SÓNG TỖ NẠN

Ngày 24.1.1991 tại Viên, thủ đô Áo vừa bắt đầu cuộc họp ở cấp bộ trưởng các nước châu Âu bàn về các vấn đề di tản và ty nạn. Cuộc họp do Cộng đồng châu Âu tổ chức với sự tham gia của 34 nước kể cả Mỹ, Canada và Úc. Ngoài gia tham dự cuộc họp còn có đại biểu của một số tổ chức quốc tế như Cao ủy ty nạn LHQ. Theo phỏng đoán của các chuyên gia sẽ có khoảng 5 triệu người thất nghiệp ở Ba lan và 40 triệu ở Liên xô. "Loại bỏ nguyên nhân của sự di tản hàng loạt có nghĩa là phải phát triển những nỗ lực lớn nhất để đảm bảo sự ổn định chính trị, kinh tế cũng như xã hội ở mỗi nước. Điều đó được đảm bảo nhờ chế độ dân chủ, đa nguyên chính trị, đảm bảo quyền con người và một nền kinh tế thị trường hiệu quả," bộ trưởng Bộ ngoại giao Tiếp khắc Jiří Dienstbier nói tại cuộc họp.

(Lidové noviny 25.1)

CHÍNH PHỦ ALBANI NHƯỜNG BỐ

Chính phủ Albani đã chấp nhận yêu cầu của Đảng dân chủ Albani và quyết định hoãn cuộc bầu cử tự do đầu tiên sau 46 năm ở Albani. Cuộc bầu cử lúc đầu định thực hiện vào ngày 10.2.91. Đảng dân chủ là đảng đối lập vừa được thành lập vào tháng 12 năm ngoái sau những cuộc biểu tình và bãi khóa của sinh viên. Đảng này yêu cầu hoãn bầu cử với lý do không thể kịp chuẩn bị vận động bầu cử.

(Svobodné slovo 16.1)

TRUNG QUỐC - SỰ CINH ĐỀ

Một vấn đề rất lớn đối với Trung quốc trong những năm chín mươi sẽ là sự tăng dân số. Chủ nhiệm ủy ban chiến lược về kế hoạch hóa gia đình bà Peheng dự đoán rằng trong mười năm cuối của thế kỷ này dân số Trung quốc sẽ tăng thêm 17 triệu mỗi năm. Cuối năm ngoái sống trên lục địa Trung quốc 1 tỉ 140 triệu người và cuối thế kỷ ít nhất là 1 tỉ 310 triệu. Những nhà kinh tế Trung quốc vẫn chưa rõ là làm thế nào có thể nuôi nổi từng ấy con người.

(Mladá fronta Dnes 26.1)